

Aan
Van
Via
Kopie aan
Afgestemd met

R via M

Bescherming persoonlijke levenssfeer

TER BESLISSING

Datum

07-11-2022

Onze Referentie

2022Z20812/2022D44793

Opgesteld door

Bescherming persoonlijke levenssfeer

nota

Verzoek reactie NYT-artikel 'How Russia Pays for War'

Uiterlijk bij

Plandatum/Deadline Kamer

22-11-2022

Binnengekomen op

02-11-2022

Aanleiding

De vaste Kamercommissie BHOS verzoekt u "om een reactie op het artikel '*How Russia Pays for War*' uit *The New York Times* (d.d. 02 november 2022) en daarbij tevens in te gaan op de ontwikkeling van de handelsrelatie tussen Nederland en Rusland sinds het instellen van de sancties, te ontvangen tijdig voor het commissiedebat RBZ/Handel en RBZ/Ontwikkelingssamenwerking d.d. 23 november 2022".

Geadviseerd besluit

- Uw akkoord op bijgaande Kamerbrief ter voldoening aan het verzoek

Kernpunten

- De New York Times (NYT) berichtte 30 oktober jl. dat de Nederlandse handel met Rusland met 32% is gestegen sinds de start van de oorlog (naar ongeveer USD 2 mld.). Deze toename wordt gedreven door een invoerstijging (+74%) die groter is dan de uitvoerdaling (-52%).
- Het NYT artikel geeft echter de waarde van de handel weer en niet het volume.
- Dit prijzeffect wordt gedreven door de hoge prijzen van olie en gas sinds de Russische invasie.
- Volumecijfers zijn nog niet beschikbaar maar de eerste indicaties zijn dat het volume afneemt.
- Deze effecten zijn bovendien in lijn met wat we kunnen verwachten van de huidige sancties.
- Bijgaand vindt u de Kamerbrief in antwoord op het verzoek, opgesteld langs bovenstaande lijnen. Bij de Kamerbrief zit een bijlage met beschrijvende grafieken.
- Update 15/11: mede namens M toegevoegd en accorderingslijn aangepast

Toelichting

Datum

07-11-2022

Onze Referentie

2022Z20812/2022D44793

Prijseffect olie en gas

- Het NYT-artikel geeft geen cijfers over handelsvolume maar over de waarde van de handel. Dit is een belangrijk verschil. Door de hoge olie- en gasprijzen is de waarde van de invoer uit Rusland in de EU (en Nederland) toegenomen sinds het begin van de oorlog.
- Het effect hiervan is voor Nederland groter dan voor andere landen, omdat brandstoffen het overgrote deel van onze import vanuit Rusland uitmaken. Dit verklaart ook de handelsstijging voor Spanje en België.
- Zo bestond de Nederlandse invoer uit Rusland vorig jaar voor 87% uit minerale brandstoffen. Dat heeft o.a. te maken met het feit dat in Nederland relatief veel raffinaderijen gevestigd zijn (en de rol van de haven van Rotterdam).
- Ook aan de uitvoerkant kan de uitvoermix een rol spelen gezien de specifieke uitvoerrestricties,

Volume effect

- Volumecijfers zijn nog niet beschikbaar, de eerste indicaties zijn echter dat het volume afneemt: er gaan minder olietankers van Rusland naar Europa en er stroomt nauwelijks nog gas door pijpleidingen naar Europa.
- BZ sprak onlangs met het CBS af dat zij gaan onderzoeken of ze sneller statistieken over volume kunnen produceren. Dit onderzoek is verwerkt in het "onderzoeksprogramma globalisering" van het CBS. De eerste resultaten verwacht men na de zomer te presenteren, rond Nederland Handelsland 2023.

Relatie met sancties

- Deze ontwikkeling is in lijn met wat we kunnen verwachten van onze sancties. De waarde van de uitvoer van Nederland (en de EU) naar Rusland is fors afgenomen door alle exportbeperkingen en financiële maatregelen (zoals de-SWIFTen).
- De waarde van de invoer is vooral gestegen door de hoge olie- en gasprijzen. Op Russisch gas zitten bewust nog geen sancties vanwege de leveringszekerheid voor een aantal EU-landen.
- Op de invoer van Russische olie treden sancties in werking op 5 december 2022 (ruwe olie) en 5 februari 2023 (olieproducten), daarna verwachten we een sterke afname van de invoer van Russische olie.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

n.v.t.